

HAVØRNA

Organ for Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland

ÅRG 4

1993

HAVØRNA

nr 4

Arbeidsutvalget for NOF avd Nordland:

Leder: Guri Slagsvold, Ankervn.25, 8013 BODØ
Kasserer: Finn Fiva, Reinslettvn.23, 8006 BODØ
Sekretær: Tor Egil Kvalnes, Unnlivn.30, 8023 MØRKVED

Lokallagsadresser:

1. Bodø l.l. v/Arne Nystad, Snevn.63, 8000 BODØ
2. Ofoten l.l. v/Hans Gundersen, Pb 499, 8501 NARVIK
3. Rana l.l. v/Kjell Meyer, Riségrana 7, 8610 GRUBHEI
4. Sør-Salten l.l. v/Øystein Birkelund, 8178 HALSA
5. Vesterålen l.l. v/Edon Hansen, 8410 SICERFJORD
6. Vestvågøy l.l. v/Harald Våge, pb 153, 8374 FYGLE

LRSK Nordland:

Kjell A. Meyer, Rana
Johan A. Asphjell, Rognan
Franz Sortland, Vestvågøy

Redaksjon: Øystein Birkelund og Anfinn Myrvang

Forsidebilde: "Krykkjer på Røst" av Finn Fiva.

Midtsidene: "Krykkjefamilie" av Finn Fiva, og "Haukugle" av Magnar Fagerli.

REDAKSJONELT

Så ble det et nummer av "Havørna" i år også. Skulle forresten bare mangle med så mange dyktige bidragsytere. Vi savner imidlertid stoff fra hele fylket, det vil i dette tilfelle si fra lokallagene i Ofoten og Rana. Spesielt Ofoten burde kunne profilere seg i større grad enn de gjør. Dere er relativt nystartet og burde ha masse interessant å komme med fra Narvik-området! Vi vet lite om hva som foregår der oppe.

Rana har sitt eget blad, "Ranas Dyreliv", men det er vel få av "Havørnas" lesere som kjenner til dette bladet. Så det er ingen ting i veien for at artikler som har stått der også kan trykkes i "Havørna".

Håper på bedre respons neste år. Så vidt jeg husker var representanter fra Rana-foreningen pådrivere for å få i gang et tidsskrift for NOF avd Nordland. Uten bidrag fra lokallagene - intet blad, så enkelt er det!

HVORFOR ?

Ettersom dette bladet blir sendt til NOF sentralt, og forhåpentligvis blir lest der, tar jeg med denne notisen fra Johan Antonsen fra Vega:

"2/11-92 skrev jeg til "Fuglevakta" ved Terje Axelsen, og til NOF i Klæbu, og ba om hjelp til å få slutt på noe av den ulovlige jakta som foregår på Vega. Nå er det gått 4 mdr. og jeg har ennå ikke fått svar! Og får det vel heller ikke. Så jeg vurderer å melde meg ut av NOF, etter nesten 25 års medlemskap. Den totale fuglebestanden på Vega er mer enn halvert de siste 10 årene, så det er på tide å komme over fra snakk til handling!"

Jeg vil ikke ta stilling til hva Fuglevakta/NOF kan eller bør gjøre i dette tilfellet, men det som ikke er akseptabelt er at mannen ikke får svar på henvendelsen. Hvorfor har dere neglisjert en av våre fremste forkjempere for å bevare fuglefaunaen på denne måten? Er dere på NOF-kontoret så overarbeidet at dere ikke har tid til å gi Johan Antonsen tilbakemelding?

Vi i NOF Nordland vil ihvertfall fortsatt ha deg som medlem, Johan!

Øystein Birkelund

redaktør

Anslag over hekkende par grågås på Vega 1976 - 1992.

foretatt av Johan Antonsen

<u>Område.</u>	<u>1992</u>	<u>1991</u>	<u>1990</u>	<u>1989</u>	<u>1988</u>	<u>1987</u>	<u>1981</u>	<u>1976</u>
1	6 par	6 p.	3 p.	2 p.	4 p.	4 p.	5 p.	0 p.
2	12 par	8 p	6 p	7 p	5 p	5 p	5 p	1 p
3	11 par	13 p	12 p	20 p	20 p	23 p	10 p	7 p
4	11 par	10 p	6 p	4 p	5 p	10 p	15 p	5 p
5	9 par	13 p	14 p	17 p	15 p	20 p	15 p	8 p
6	8 par	7 p	3 p	3 p	4 p	5 p	1 p	0 p
7	16 par	16 p	15 p	16 p	15 p	18 p	5 p	5 p
8	13 par	15 p	10 p	17 p	12 p	13 p	0 p ?	3 p
9	12 par	16 p	10 p	10 p	15 p	17 p	15 p	5 p
10	6 par	7 p	5 p	4 p	3 p	3 p	2 p	1 p
11	4 par	3 p	5 p	5 p	5 p	6 p	5 p	5 p
12	8 par	10 p	4 p	6 p	5 p	6 p	4 p	1 p
13	5 par	6 p	5 p	3 p	3 p	4 p	0 p	0 p
14	19 par	21 p	15 p	14 p	15 p	20 p	7 p	7 p
15	9 par	7 p	8 p	7 p	10 p	10 p	8 p	3 p
16	22 par	20 p	25 p	17 p	15 p	13 p	1 p ?	0 p ?
17	0	0	0	0	0	0	0	0
18	3 par	4 p	3 p	0	0	0	0	0
19	2 par	0	2 p	3 p	1 p	2 p	2 p	0
20	10 par	10 p	6 p	7 p	8 p	8 p	5 p	2 p
21	0	0	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	1 p	1 p	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0 ?	0 ?	2 p	3 p	5 p	5 p	0	0
25	0	0	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	0	0	0	0
<u>Totalt</u>	<u>186 par</u>	<u>192 p</u>	<u>159 p</u>	<u>165 p</u>	<u>166 p</u>	<u>193 p</u>	<u>105 p</u>	<u>53 par ?</u>
<u>Område: Hovedøya Vega m/ Grimsey og Igerøy.</u>								

HETTEMÅKEBESTANDEN I STOREIDVATNET PÅ VESTVAGØYA I LOFOTEN

av Johan Sirnes

Storeidvatnet er et grunt og næringsrikt vann som ligger like vest for Leknes. Stort tilsig av gjødsel fra jordbruk har gitt en frodig plantevekst langs breddene med elvesnelle og flaskestarr som dominerende arter.

Hettemåken (*Larus ridibundus*) er en art som har ekspandert sterkt i Nordvesteuropa de siste hundre år. I følge Haftorn (1971) fant de første hekkingene i Nord-Norge sted i årene 1959 - 1962 med spredte enkeltpar i Nordland, Troms og Finnmark.

Første hekking i Lofoten ble observert av B. Christiansen med et hekkende par ved Leknes (Haftorn 1971). Hvor dette var er ikke nærmere angitt. Vest for Leknes finner vi flere grunne vann med frodige elvesnelle/flaskestarrbelter langs breddene og hvor hettemåker hekket på begynnelsen av syttitallet. I 1970 telte Såtvedt (1972) 25 reir ved Klevatn som ligger ca. en km nord for Storeidvatnet. På midten av syttitallet ser det ut til at så godt som alle hettemåkene i området er konsentrert i Storeidvatnet. Dette sannsynligvis fordi dette vannet var blitt mer næringsrikt etter vannstandssenkning (1962) og gjødselutslipp fra jordbruk.

Den 19. mai 1970 telte Såtvedt ca. 130 individer i Storeidvatnet (Såtvedt 1972). Utover i 1970-årene er det tellingene av undertegnede og av Rolf S. Svendsen, og fra 1983 av har NOF Vestvågøy Lokallag hatt faste turer til vannet hver vår.

Alle tellingene er fra mai og de angir totalt antall fugler i vannet - både fugler på reir, på vannet og i luften. En del av måkene vil alltid være borte fra vannet, og da oppholder de seg hovedsakelig i de store fjærområdene ca. 1 km lenger øst hvor hovedkloakken fra Leknes renner ut.

Resultatene av tellingene fremgår av kurven og tabellen. Vi ser at etter etableringen på 60-tallet økte antall måker fram til først på 80-tallet. Siden da har tallet holdt seg på mellom 400 og 500 individer.

Hettemåkekolonien i Storeidvatnet er den største kolonien i Lofoten/Vester-ålen og antakelig også den største i Nord-Norge.

Litteratur:

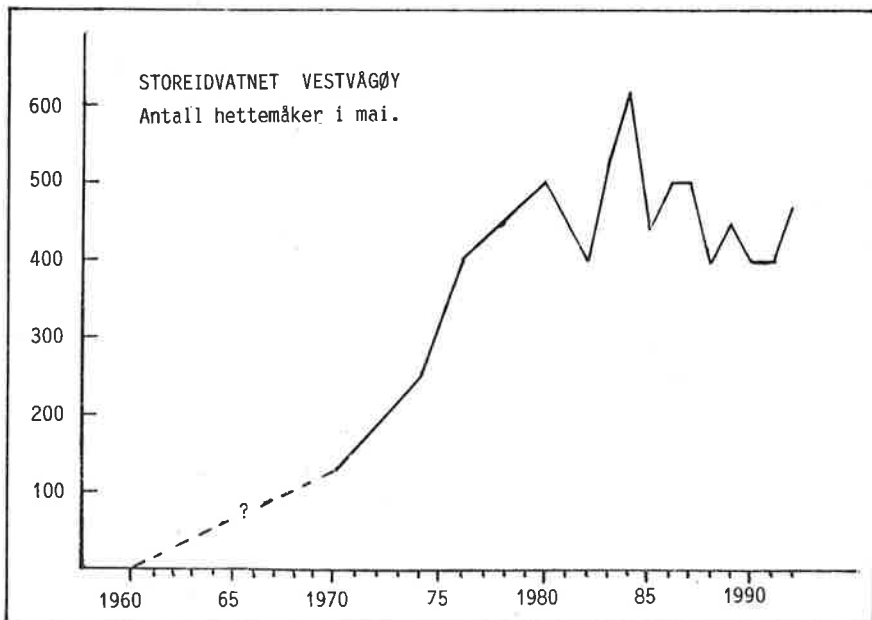
Haftorn, S. 1971: Norges fugler.

Svendsen, R.S. 1977: Storeidvatnet - en rik fuglelokalitet på Vestvågøy i Lofoten. Sterna 16: 49 - 56.

Såtvedt, O. 1972: Vestvågøys fuglefauna. Sterna 11: 109 - 130.

*Nordlands største hettemåkekoloni finner vi i Storeidvannet.
Foto: K.A.Meyer*

Ta hensyn til fuglene

ANTALL HETTEMÅKER I STOREIDVATNET

1960	Haftorn	Et rugende par ved Leknes (hvor?)
1970	Såtvedt	19.5 ca 130
1974	Sirnes	21.5 250
1976	Svendsen	29.5 400+
1980	Sirnes	7.5 500
1982	"	7.5 400
1983	NOF	12.5 530
1984	"	9.5 620
1985	"	22.5 440
1986	Våge	12.5 500
1987	"	20.5 500
1988	NOF	18.5 400
1989	"	2.5 450
1990	"	7.5 400
1991	"	14.5 400
1992	"	21.5 470

Nytt fuglehefte fra NOF Vestvågøy lokallag:

FUGLER MIDT I LOFOTEN

Fugleheftet vårt er endelig blitt en realitet. Det er flere år siden ideen til et slikt heftet ble satt fram. Selve skrivearbeidet startet for knapt et år siden. Etter den tid har det gått i rykk og napp. Mange har deltatt både med skriving og andre ting. Vi mener selv resultatet er blitt bra.

Heftet tar for seg samtlige arter som er observert på Vestvågøya og Gimsøya. Det har også med arter fra Vågan kommune - særlig slike som har en annen status enn på Vestvågøya. Videre har vi med artikler om: Gimsøymyrene naturreservat, sangsvanene som overvintrer på Vestvågøya, lokale fuglenavn, vinterføring av fugl, sjøfugltellinger på vinterstid og sist, men ikke minst, en artikkel om rike fuglelokalteter i vårt område.

Heftet har ca 70 fugleillustrasjoner av Steve Baines - forfatter av heftet: Fugler på Røst. Det er imidlertid ikke et identifikasjonshefte - bøker til dette formålet finnes det jo mange av på markedet. Heftet bør imidlertid være til nytte for fugleinteresserte personer som skal til Lofoten. Ønsker noen å kjøpe hefte kan kr 60,- sendes til

NOF Vestvågøy lokallag
8374 FYGLE

Harald M. Våge

Postgirokonto 0805 3759115

K. Hansen Optik a/s

Postboks 353, 8001 Bords
Tlf: 081 22 204 Fax: 081 28 383
Postgiro: 0813 4687372 bankgiro: 8902 06 12631

MJØNESODDEN

av Arne Nystad

Odden ligger ytterst på en landtunge som stikker ut i Skjerstadvfjorden, ca. 3 mil øst for Bodø.

Området består delvis av dyrket mark, skogbevakst, noe krattskog og strandområde. Noen hytter i området.

På nordsiden av området er det en bukt, hvor de fleste andefuglene er observert. En tur til området som noen få av våre medlemmer hadde sist i april 1990, vakte vår interesse. 9 svarthalespover beitet i strandkanten på områdes nordside.

Medlemmer av vår forening har i april måned i årene 1991 og 1992 registrert følgende arter:

Smålom - enkeltindivider og små flokker.

Storlom - 2 stk

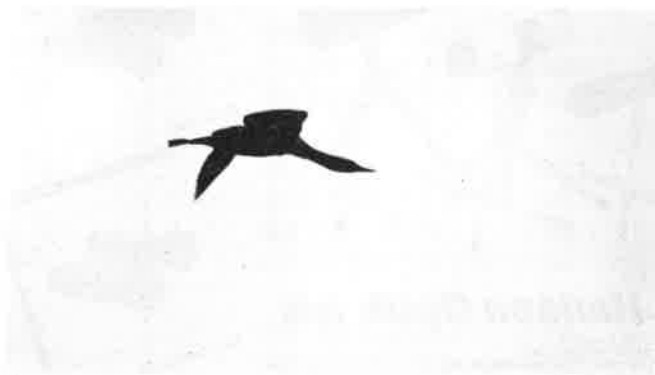
Islom - noen få

Gulnebbblom - noen få

Horndykker - små flokker

Gråhegre - enkeltindivider

Gravand - flere

Alle 4 lomarter er observert på Mjønesodden.

Foto: M. Fagerli

Stokkand - flere	Fiskemåke
Brunnakke - små flokker	Gråmåke
Ørfugl - flokker	Teist - noen få
Svartand - flere flokker	Ringdue - noen få
Sjørørre - flere flokker	Linerle - noen få
Havelle - flere	Varsler - 1 stk
Siland - flere	Granmeis - enkeltindivider
Tjeld - noen få	Snøspurv - store flokker
Sandlo - noen få	Bokfink - enkeltindivid
Heilo - noen få	Bjørkefink - enkeltindivid
Vipe - flere	Gråsisik - små flokker
Storspove - flere	Stær - flokker
Småspove - flere	Kråke
Enkeltbekkasin - flokk i 1990 og 1 stk i 1991	Ravn

Vi har ingen registreringer fra forsommeren, og vet ikke hvilke arter som hekker i området. Det blir en oppgave vi får ta på oss siden.

Gråhegre er relativt vanlig på Mjønesodden.

Foto: M. Fagerli

**OMLEGGING AV RASTEVANER HOS
SVALBARDBESTANDEN AV KORTNEBBGÅS ?**

Av Bjørn H. Røsshag

I 1988 startet et storstilt internasjonalt forskningsarbeide på svalbardbestanden av kortnebbgås, ledet av Danmarks Miljøundersøgelser. Flere berørte nasjoner har etter hvert knyttet seg til, deriblant Norge med NOF - Steinkjer Fugleforening og NOF - Vesterålen Fugleforening som aktører.

Bestanden følges med "argusøyne" i vinterkvarteret ved Vadehavet, dvs. på kysten av Danmark, Tyskland, Nederland og Belgia og gjennom rasteområdene i Norge helt fram til hekkeplassene på Svalbard og retur. Sjelden har en viltlevende fugleart blitt vist så stor oppmerksomhet.

Etter at forsøk med fotringer i forskjellige farger gav liten tilbakemelding, begynte prosjektleder Jesper Madsen fra 1990 å merke gjessene med blå halsring inngravert bokstav/tallkode i hvitt. Den siste gruppen av gjess ble merket i Danmark våren 1992. Antall halsmerka gjess utgjorde da ca. 1% av bestanden, nok til å gi informasjon i lang tid framover.

I 1990 innledet NOF-Vesterålen Fugleforening samarbeide med forskningsprosjektet. Hensikten var å øke verdien av det systematiske registreringsarbeidet på kortnebbgås i Lofoten og Vesterålen som startet i 1988 med støtte fra Fylkesmannens Miljøvernavdeling.

Opplegget fra starten av var å få en formening om de viktigste rasteplassene, bestandsvariasjoner, hvordan flokkene forflytter seg og hvor lang tid de bruker gjennom området. Strategien gikk ut på å estimere flokkstørrelsene, registrere innslag av andre gåsearter slik at disse flokkene eventuelt kunne "leses av" i andre deler av regionen. Tilsvarende Fritz Rikardsens trekkstudier av arten på Andøya 1977-81. Registreringsarbeidet pågikk annen hver dag fra ca. 8. til 20. mai, og startet til samme tidspunkt i alle deler av undersøkelsesområdet for å unngå dobbeltregistreringer.

Fram til 1991 hadde vi fått en rimelig bra oversikt over de viktigste rasteområdene mens resten fortsatt bare ble spekulasjoner. Det kunne bl.a. konstateres at Lofoten, dvs. Austvågøya og Gimsøya nærmest helt hadde mistet sin betydning, bare en ubetydelig del av bestanden går ned på de tidligere så attraktive lokalitetene ved Grunnfør.

Fra 1992 startet vi med daglige registreringer. Vi noterer flokkstørrelse, og innslag av andre arter som tidligere, men den viktigste delen av arbeidet går ut på å avlese kodene på de halsmerkede individene og gjerne deres kondisjon. Det er et vanskelig og tidkrevende arbeide som fordrer godt optisk utstyr og en god porasjon tålmodighet. Vær og lysforhold, samt terrengets beskaffenhet og gåsas posisjon er avgjørende faktorer for å lykkes. Likevel har interessen for prosjektet fått et markant oppsving blant medlemmene i laget. I 1992 deltok 24 personer som tilsammen kjørte 5764 km.

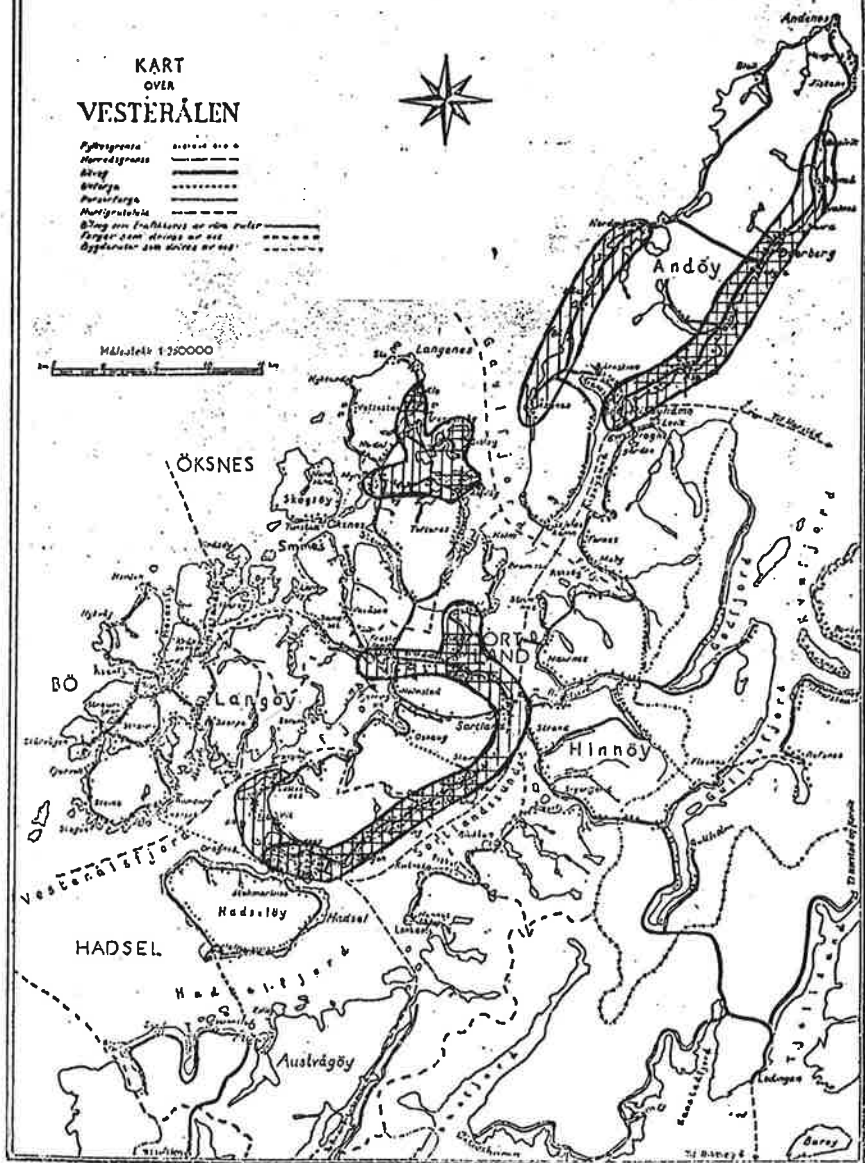
For bedre å illustrere innsatsnivået kan nevnes at det i 1990 ble avlest kodene på 10 halsringer i Vesterålen av til da 98 mulige, eller ca. 10%.

KART
OVER
VESTERÅLEN

- Opplandsgrenn 0000 0000
- Nordstygrenn 0000 0000
- Kjerg 0000 0000
- Stovng 0000 0000
- Parusfjerg 0000 0000
- Muntfjerg 0000 0000
- Sting og Fjellgrenn og rind. Pult 0000 0000
- Grøng som stovng og st 0000 0000
- Opplands- og stovng og st 0000 0000

Målestokk 1:250000

////- UTBREDELSESRÅDE   XXXX- KJERNEOMRÅDE

Kortnebbgås på vei nordover - mot Vesterålen ?

Foto: M. Fagerli

I 1991, 118 av 263 mulige, ca 45%. I 1992 ble kodene til 291 forskjellige halsmerka individer avlest av ca 330 mulige, eller ca 88%. Fra å registrere de store grå massene er nå mer av oppmerksomheten rettet mot enkeltindividet. Det blir liksom mer spenning av det!

Opplysningene legges inn på database i Danmark og bearbejdes. Hver enkelt observatør får deretter tilsendt datalister med opplysninger om individenes kjønn, alder og samtlige observasjoner i alle deler av overlevelsesområdet. Foreningen får tilsvarende materiale over samtlige individer registrert i regionen, og kan slik bygge sine vurderinger på et langt sikrere grunnlag enn med tidligere metoder.

Vi kan bl.a. dokumentere at tilnærmet hele svalbardbestanden av kortnebbgås bruker Vesterålen som siste rasteplass på veg nordover. Oppholdstiden er fra 1 til 14 døgn, med ca 5 døgn i gjennomsnitt.

Samtidig har registreringsarbeidet ved indre Trondheimsfjorden, ved NOF-Steinkjer Fugleforening, bevist at en stadig større del av bestanden går ned der, og beiter på de spirende kornåkrene ved Møre, Inderøy, Verdal osv. Ca 37,5% av bestanden la trekket innom dette området siste året før de tar av til Vesterålen. Resten, eller vel 60% antas å fly direkte fra Jylland til Vesterålen, og fordeler seg omtrent likt på Langøya og Andøya. Fra Steinkjerområdet flyr sannsynligvis ca 18% direkte til Langøya og ca 16% til Andøya.

Vi vet imidlertid ikke så sikkert lenger, nye opplysninger tyder på at "betydelige mengder" kortnebbgås er observert i Alstadhaug. Det er grunn til å spørre om vi har å gjøre med en større omlegging av svalbardbestandens rastevaner, og hvilken betydning det kan få over tid ?

Hver vår skaper villgjessene bekymring hos bøndene ved strandsonen langs innersida av Langøya, fra Skagen i sør til Klo i nord, og langs Andøyas innerside fra Risøyhamn til og med Breivik.

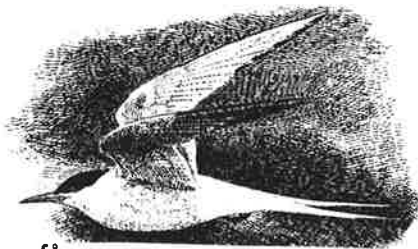
De første småflokkene følger gjerne med sønnavinden allerede i slutten av april, mens de riktig store flokkene kommer feiende inn over Vesterålsjordene mellom 6. og 10. mai. Toppen nås mellom 14. og 18. med totalt 12-14000 gjess samlet i distriktet. Deretter avtar antallet raskt. Den 24. mai har som regel hele bestanden forlatt området, og Vesterålsjordene ligger snauspiste tilbake.

Mange bønder mener bestanden har blitt for stor, fordi den gjør betydelige skader på dyrket mark. Det dreier seg om avlingstap og økonomi, og bøndene er ikke villige til å bære belastningen alene. Det trues med aksjoner for å få myndighetenes oppmerksomhet. Landbruks- og Miljøverndepartementet diskuterer skadeomfang og erstatningsgrunnlag uten å bli enige.

NOF-Vesterålen Fugleforening blir stående som klagemur for frustrerte bønder. Vi oppfordrer til forståelse for prosjektarbeidet, som er basert på frivillig innsats kveld etter kveld den beste del av våren, og som bare kan gi resultat dersom dersom fuglene får nødvendig ro. Dersom gjessene jages og stresses vil de bli sky og vanskelig å komme på hold. Dessuten vil mye av energien de benytter til forflytning måtte erstattes. Vi kan risikere at de felles ressurser som er satt inn på å kartlegge områdets betydning for artens overlevelse, får vesentlig mindre verdi i forvaltningssammenheng.

Parallelt med foreningens registreringsarbeide har forsker Jesper Madsen de siste par årene drevet nitidige undersøkelser på bestandens levevaner under rastetiden i Vesterålen. Undersøkelsesfeltet ligger sentralt til på en av "storgårdene" ved Vikosen, i kortnebbgåsas kjerneområde på Langøya. Et prosjektarbeide med slik faglig tyngde har fått bøndenes fremste representanter til å lytte!

Også i 1993 vil en dansk forsker etablere seg i området fra 5. til 21. mai. Prosjektet har så langt besvart de fleste spørsmål som ble stilt i utgangspunktet, men nye spørsmål har blitt unnfanget underveis. Interessante spørsmål som NOF-Vesterålen Fugleforening vil være med på å gi svar på i årene som kommer, for å sikre svalbardbestanden av kortnebbgås gode overlevelsesområder også i fremtiden. □

— få nye venner —
bli med i Norsk Ornitologisk Forening

Vår i ugleskogen.

Av Tor Egil Kvalnes

Fireårssyklusen for bestandstørrelse av lemen ser ut til å være blitt borte. De typiske lemenår, med lemen på vandring i store antall, har vi i Salten ikke hatt de siste 15 årene. Men en viss variasjon i smånagerer generelt har vi hatt, og uglene hekker år om annet når mattilgangen er god nok.

Siste skikkelige lemenår hadde vi Saltfjellområdet og rundt Saltenfjorden i 1978. Siden da har det stort sett vært nokså stille i våre skog- og fjellområder.

Men i visse områder har lemen hatt sine brukbare år. I Breivik i Beiarn ble det høsten 1992 observert noen lemener helt opp mot høyfjellet.

Noen ugler er helt avhengige av skikkelige bestander av smånagerer for å kunne få en vellykket hekking. Ofte blir ingen hekking forsøkt igangsatt heller dersom smånagerbestanden ser håpløs ut på. Haukugla f.eks. er temmelig avhengig av god smånagerbestand for å sette igang hekking.

Den ugla som vanligst påtreffes i opphengte uglekasser, er perleugla. Utover vårvinteren kan uglas "harehukre" høres mange steder der hekkemuligheter finnes.

Hornugle har vi også hatt inne i Kålhusmarka i Bodø kommune. Hekking av denne arten ble i 1991 konstatert på yttersiden av Bodø-halvøya, ut mot Landegofjorden, da i et gammelt kråkereir.

Ellers ble snøugle observert oppe ved Keiservarden like ved Bodø by. Dette var midt under den mørkeste mørketiden i vinter.

Hubro er det flere som påstår de har observert denne vinteren. På Fenes noen kilometer øst for Bodø påstår en observatør at hubroen har holdt seg det meste av vinteren. Dette ville være ikke mindre enn en sensasjon. Faktisk skulle hubroen ha benyttet rekkverket på en terrasse som utkiksplass.

Denne "hubro-observasjonen" er ikke blitt stadfestet "fra kompetent hold", men mye tyder på at det egentlig dreier seg om jordugle. Observatøren ute på Fenes skal ringe meg nå neste gang han ser ugla. Så får vi se hva det dreier seg om, hubro eller ei.

En sikker hubro-observasjon i høst har vi fra Beiarn, der ornitologen Per Pedersen traff på en stor hubro i et tre like ved veien opp mot Beiarfjellet. Faktisk ble han oppmerksom på fuglen idet den i lav høyde fløy rett over veien like foran bilen.

Hekkende hubro har vi ikke hatt i vårt område på mange år. Men ute på visse øyer på Helgeland hekker den fast.

Våren er en hektisk tid både for fugler og ornitologer. Alt skjer liksom på en gang, så det gjelder å være i felten når det skjer. Årets hekkinger i oppsatte fuglekasser kan være over før sofasliteren rekker å finne fram støvler og kikkert. Hiv ut sofaen og nyt den lyse årstid midt ute i naturen, med alle sanser i hjelpenn. (Det kunne nå likevel være deilig å tilbringe vår- og sommerkveldene på en sofa midt ute blant spirende hvitveis og smektende fuglesang, sånn når sofaen i alle fall er hevet ut!) □

Thor Edgar Kristiansen i ferd med å sjekke en perleugle-kasse inne ved Tussvatnet i Bodinmarka. I samme kassen var det Kjell Morten Jekteberg året før kikket rett ned i et skarpladet mårblikk, da han åpnet lokket for å sjekke innholdet. Den gang skjøt måren seg ut som om den var et flygeekorn, og tok bakken et par titalls meter bortenfor kassen.

Foto: Tor Egil Kvalnes

NOF-BODØ LOKALLAG

v/Arne Nystad
Sneveien 63.
8000 Bodø.

Fylkesmannen i Nordland
Miljøvernavdelinga
8000 Bodø.

Bodø den 19.10.92.

RAPPORT

Rydding av søppel i Karlsøyvær Naturreservat.

Jeg viser til vår søknad av 10.06.92 og deres svar av 12.06.92.

Ryddeaksjonen ble gjennomført onsdag 23. sept. 92. Ca. kl. 0800 dro elever, lærere og medlemmer av NOF- Bodø lokallag i 4 biler fra Bodin videregående skole til Kjerringøy. Her ble vi mottatt av oppsynsmann Trygve Pedersen som hadde 3 båter + en båtfører til disposisjon. Disse fraktet oss over til Karlsøyvær.

Været var noe overskyet, opphold og lite vind.

En av gruppene ble satt i land på Hjellø hvor den mest belastede bukt ble ryddet. De andre gruppene konsentrerte ryddingen på Karlsøyas nordlige, østlige og sydlige del. Arbeidet gikk greit unna.

En hyggelig matpause med varme pølser hadde vi midt på dagen i huset til T. Pedersen.

Pedersen fraktet sekkene inn til Kjerringøy, og på fredag hentet renovasjonens bil skrotet med adresse Bratten.

Søppelsekkene fikk vi av Bodø kommune. Redningsvester leiet vi av Bodø Brannstasjon. Av sikkerhetsmessige grunner hadde vi som før med NMT-telefon, VHF-radiokommunikasjonssett og rødekorsutstyr.

En vellykket ryddeaksjon. Ingen uhell, og vi var tilbake til skolen ca. kl. 1700.

Vi håper at det nære samarbeid mellom Miljøvernavdelinga, Bodin videregående skole og NOF-Bodø lokallag også i framtida kan fortsette.

Med hilsen

Arne Nystad

leder

I regi av Miljøverndepartementet og Bodø Ornitologiske Forening ble det høsten '92 arrangert en oppryddingstur til fugleområdet Karlsøyvær.

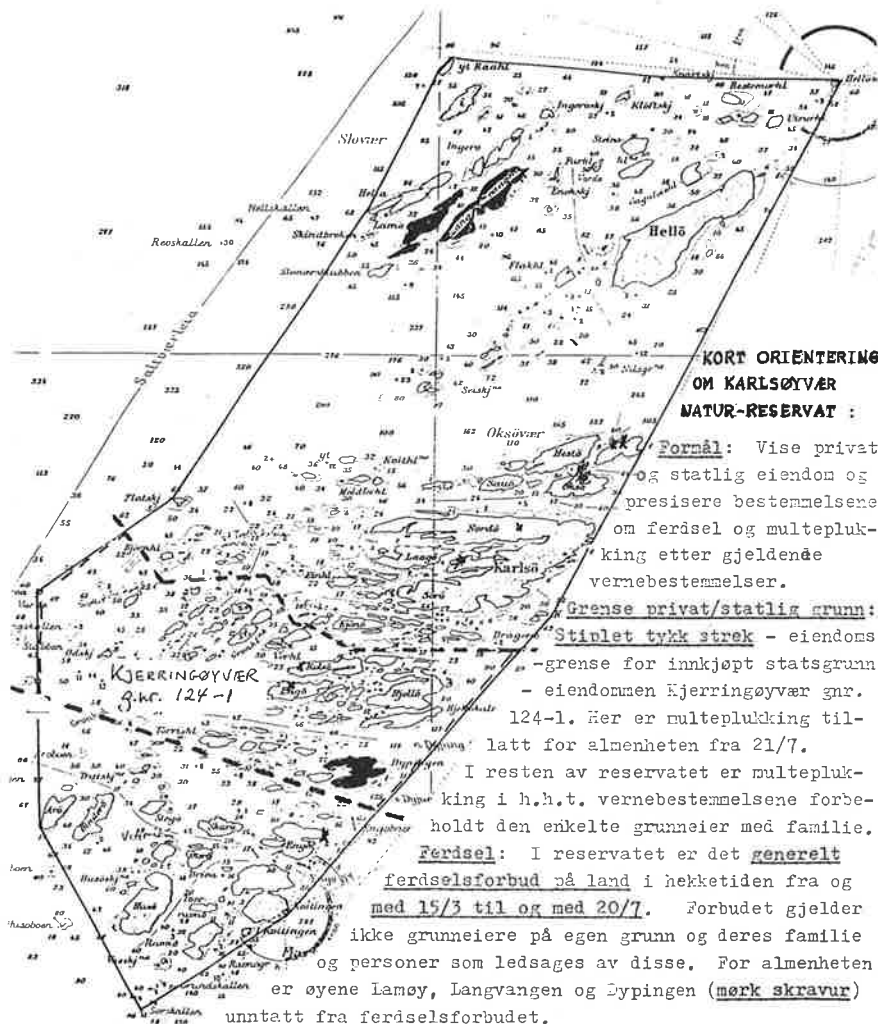
Et strandområde før....

Etter endt oppdrag. En sliten, men lykkelig gjeng.

Begge fotos: Arne Nystad

KARLSØYVÆR NATURRESERVAT
Fredet ved kgl. res. av 18.11.1977

**KORT ORIENTERING
OM KARLSØYVÆR
NATUR-RESERVAT :**

Formål: Vise privat og statlig eiendom og presisere bestemmelsene om ferdsel og multeplukking etter gjeldende vernebestemmelser.

Grænse privat/statlig grunn:

Stiplet tykk strek - eiendoms

-grænse for innkjøpt statsgrunn

- eiendommen Kjørringøyvær gnr.

124-1. Her er multeplukking tillatt for almenheten fra 21/7.

I resten av reservatet er multeplukking i h.h.t. vernebestemmelsene forbeholdt den enkelte grunneier med familie.

Ferdsel: I reservatet er det generelt ferdselsforbud på land i hekketiden fra og med 15/3 til og med 20/7. Forbudet gjelder ikke grunneiere på egen grunn og deres familie og personer som ledsages av disse. For almenheten er øyene Lamøy, Langvangen og Dypingen (mørk skravur) unntatt fra ferdselsforbudet.

Foresvarer rettes primært til oppsynsmann Trygve Pedersen, 3060 Kjørringøy, alternativt til forvaltningsmyndigheten: Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen, 8000 Bodø.

Bodø, juli 1987.

FYLKESMANNEN I NORDLAND
Miljøvernavdelingen

ERFARING MED TROLLFUGLEN

Fortsettelse fra Havørna 1990.

Av Bjørn H. Røsshag

Tre år har gått, og mye har skjedd på havsvalefronten i Vesterålen siden sist.

Høsten 1990 besøkte vi flere lokaliteter på yttersida av Langøya både langs land og på øyene ute i skjærgården, for om mulig å finne beste alternativ til videre drift. Gaukværøy, Gårdsnyken, Sildbugneset, Nautneset og Frugga for å nevne dem alle. Mange fine naturopplevelser i all slags vær. Fra kuling og regn til maksvær med sommertemperaturer. Høstsol i brann ute i havsrande, månalysse og stjerneklare netter med et stenk av mystikk.

Resultatet etter 11 netter i felten ble 16 fugl hvorav 1 kontroll av fortsatt fremmed opprinnelse. Ingen stor suksess, men innsatsen gav viktig erfaring i det videre arbeide med arten.

Vi satset like friskt høsten 1991. Med nyanskaffet lydutstyr var forventningene store. Tidspunktet for start ble forskjøvet fremover til omkring 10. september, og innsatsen konsentrert på et fåtall lokaliteter hvorav Frugga til slutt ble valgt ut som satsingsområde.

Etter samme antall døgn som året før ble resultatet 61 individer hvorav 8 var kontroller av fremmed merka fugl. To britiske med fortsatt ukjent opprinnelse, de øvrige var "Røstfugler". Et av indiv. var ringmerket på Trenyken i 1978, 13 år og 9 dg. tidligere. Det skal være det eldste funn av norskmerkede havsvaler utenom kontroller på egen lokalitet. Beste fangstnett ble 15/16.sept. med 23 individer.

I 1992 ble 10 av våre 53 indiv. fra Frugga i 1991 kontrollert på Hernyken, Røst 190 km. unna merkestedet.

Inspirert av det brukbare resultatet la vi opp til ennu et satsingsår på arten i området. Erfaringsmessig ligger beste fangstperiode mellom 10. og 20.september i Vesterålen. En havsvalefrelst med en ferieuke til gode kan regne med maksimal uttelling i dette tidsrommet. Etter et heller dårlig forsøk 5/6.sept. med bare 4 fugl reiste jeg på ny utover fredag 11. med oppakning for en uke i felten.

Referat fra dagboken:

Avgang fra Hovden kl.18.30. Været var friskt, men i spakning etter kuling fra sørvest siste døgn. Sjøen gikk tungt mot landet, og skysskaren måtte "passe et løyan" for å gå inn til landingsplassen i Bukkhola. Å komme i land med alt utstyret gikk imidlertid forholdsvis greit. En 25 liters plastkanne med vann dro jeg høvelig opp på bergene.

Slo leir like ved fangstplassen i Håkjerringvika på nordsida av øya ca.10-15 meter over havet, og gikk deretter straks i gang med å sette opp nettrekken. Atte nett i kryssformasjon med lyd-kilden i sentrum. Etter endt arbeide ca.kl.21 fyrte jeg opp stormkjøkkenet og satte over kaffekjelen, det smakte med en matbit etter en hard tårn.

Skumringen seg raskt på, ved 21.30 tida var det rimelig mørkt til å sette på lokkelyden. Vinden hadde gradvis løyet og var ved 22 tiden så vidt flau, men havet slo med skumsprøyte over båer og skjær og tordnet mot bergene nedenfor. Skydekket var i oppløsning, og blottla fullmånen i lav posisjon på veg opp over fjellrekken i sørøst, noe som gav meg bange anelser. Men en drøy time senere gikk første fugl i, og det ble tre før midnatt.

Ingen hektisk aktivitet, tid nok til å ta forsvarlige biometriske mål, som ving, vekt, nebb (evt. også hode + nebb) og tars + tå. Studere rugeflekk og notere avvik i fjædrakten mellom de rutinemessige kontrollene av nettrekken, minimum hver halvtime. Et forbausende stort antall havsvaler har skader på beina, enten som deler av fot, noen tær, eller hele foten og kanskje beinet til over tarsleddet.

Været skifter fort på yttersida. Plutselig smeller teltduken for et vindkast fra sør, den løyer litt, skyer jager over himmelen og dekker det meste på utrolig kort tid. Det neste vindkastet er sterkere og av lenger varighet, på et øyeblikk er vinden oppe i kuling styrke. Litt regnfyke følger gjerne med. Det står på en time, kanskje to - så med et trylleslag er det over. Et døgn uten slike tilstander er skjeldne.

Bare unntaksvis fanger mistnettene under slike forhold. Ved 02-tiden hadde vinden løyet og det kom igjen fart i fangsten, 6-7 fugl fulgte i rask rekkefølge, en var tidligere merket. Ved 03 tiden nådde i midlertid månen over åskammen og blottla nettene nede ved viken. En nattaktiv fugl styrer lett unna de mest snedige fangstinnretninger under slike lysforhold. Klokken 04 dro jeg derfor nettene sammen, sikret dem og tørnet inn.

Våknet drøyt ut på formiddagen 12. september til en av de fineste dagene her nord siden juni måned. Vindstille, eller svak sørøst vind med klarvær og fri sikt til Svalbard fra min posisjon på Frugga. Havet rolig, men med skumflak på. Fuglas ved land og et stykke ut over. Gråmase, svartbak, krykkje og noen havsuler lenger ute, samt dukkfugl i form av skarv, mest storskarv, noen få alke og lomvi med avkom. Det tydet på åte i form av sild eller mort, snadder også for en vågehval på tur sørover.

Mens jeg stod slik og betraktet verden omkring meg i forvisningen om at jeg var alene menneske på øya hørte jeg fottrinn i gresset bak meg. Det var min hjelpesmann og skysskar som uventet kom på besøk. Avtalen var at han skulle komme annen hver dag med oppladene batterier til lydutstyret og eventuelt proviant. Kommunikasjonsutstyret hadde imidlertid brutt sammen, så ville han forvise seg om at alt var i orden her ute. Satte over kaffekjelen mens vi slo av en trivelig prat i godværet.

Fulgte med til landingsplassen i Bukkhola for å ta vann med tilbake. Det viste seg da at springflo kombinert med stor sjøgang hadde tatt med seg vannkannen om natta, noe som lett kunne fått ubehagelige følger.

Krysset over øya på tilbakevegen. Observerte store flokker med bergirisk og en del skjærpiplerke. To dvergfalker i ivrig jakt i skarp konkurranse med hverandre. Havørn, både ung og gammel stakk gjævnlig innom, men matfatet hadde nok skruppet betraktelig etter at måse og lunde hadde fått avkommet på vingene. Inntil ganske nylig hadde grågås tilhold her, flere bytterester av arten forteller om viktig tilskudd i havørnas kosthold.

Oterspør på kryss og tvers over øyas laveste partier ender alltid i et vannhull eller myrsik. Oter er nattaktive dyr. En kveld mens jeg satt ved teltet og nøt et måltid før nattens fangst, kom to individer i rolig driv opp fra sjøen. De hadde tydeligvis ikke fått teft av meg for vinddraget stod i mot. Straks de ble var meg satte de farten opp og forsvandt inn over øya.

Otermåltid. Foto: Magnar Fagerli

Det er gode fiskeplasser rundt Frugga, både yrkes- og fritidsfiskere driver sjøen like utafør. Med kikkert og teleskop kan jeg kontrollere fiskeart og fangstresultat. En del storkobbe har også funnet levelige forhold ved Håkjerringvika, store deler av dagen ligger den og drar seg på skjærene omkring. En dag fikk jeg øye på noe som kunne se ut som en sel på rygg i overflatestilling. Etter hvert som mer kom til syne viste det seg å være en brugde, en av verdens største fisk.

Det er stadig noe som skal utbedres på nettrekken, noen maskebrudd skal bøtes, en lommeråd har løsnet. Kanskje bør det lages en sindig kile i strategisk forhold til lydkillen. Et par dager la jeg opp til fangst på bergirisk og skjærpiplerke, men resultatet ble heller magert. Flokkene strøk gjerne forbi i god margin til nettene, noe som kunne ha med lokkelyden å gjøre.

Omtrent slik forløp dagene, og de gikk utrolig fort. Mot kvelden kom spenningen med håpet om det store varpet, men de mange månelyse nettene ødela den muligheten. Beste fangstresultat ble oppnådd natten 17/18. september med 18 individ, hvorav 3 kontroller.

Jeg forlot Frugga lørdag den 19., men gjorde nytt forsøk helga deretter. Kuling med store nedbørsmengder førte imidlertid til at jeg måtte avbryte fangsten etter første natten.

Totalt ble det fanget 106 havsvaler og 2 stormsvaler i løpet av 10 fangstdøgn. 19 av havsvalene var kontroller av tidligere merkede individer. Et individ var merket en uke tidligere på Frugga, og var den første kontrollen av egne merka havsvaler i Vesterålen. Av de øvrige individene var 14 Røstfugler, 2 fra Runde, 1 fra Flø, mens 1 fortsatt mangler opplysning om.

Det er ting som tyder på at Frugga er en mindre betydelig hekke-lokalitet enn tidligere antatt. Flere interessante fuglefjell ligger imidlertid like i nærheten. Floholmene og Anda i nordøst. Fuglnyken, fortsatt like mørk og hemmelighetsfull i sørvest.

Havsvalprosjektet i Vesterålen vil fortsatt få høy prioritet. Det kan være med på å gi viktig informasjon om utbredelsen av havsvaler nord for Røst.

Telling av Saltenfjorden 1993.

Av Tor Egil Kvalnes

NINA, Norsk Institutt for Naturforskning, ønsker fortsatte midtvintertellinger av sjøfugl i noen områder i Nordland. Det gjelder rundt Vega, områder i Vestvågøy og hele Saltenfjorden. For Saltenfjordens vedkommende er det NOF Bodø lokallag som står ansvarlig. Disse midtvintertellingene er ledd i internasjonal sjøfuglovervåking.

Profilen som tellingene i dag følger, ble etablert i 1980. Disse vintertellingene av sjøfugl er et av de overvåkingsprogrammene som har foregått lengst i Norge.

Internasjonal overvåking.

Tellingene inngår i miljøvernmyndighetenes langsiktige sjøfuglovervåking. Dataene blir bearbeidet i NINA, og videre sendt til det internasjonale hovedkvarteret til IWRB (International Waterfowl and Wetlands Research Bureau) i Slimbridge, England. Tallmaterialet blir også behandlet i arbeidsgruppen "Nordic/Baltic Duck Survey Group", som er nedsatt av IWRB og Nordisk kollegium for viltforskning.

Disse midtvintertellingene vi ornitologer gjennomfører, er, som vi ser, ledd i internasjonal viltovervåking. Og arbeidet er høyt verdsatt av myndighetene.

Saltenfjorden.

Saltenfjorden har hatt en nedgang i antall overvintrende ærfugl i løpet av de 10 siste årene. I 1984 hadde vi hele 6159 individer i hele fjordsystemet, mens vi de siste årene har hatt rundt 3500 individer. Toppåret var 1984, med gradvis økende bestand før det året, og gradvis minkende etter.

For å kunne telle i mest mulig dagslys, har vi valgt å legge tellingene til overgangen februar-mars. Dette etter godkjenning fra NINA. Årets telling ble foretatt 27.-28. februar, med sistnevnte dato som hovedtelledag.

Tellingen i 1991 ga 3174 individer, i 1992 fant vi 2578, og i år ble resultatet faktisk 3178. Dette gir en oppgang fra 1992 til 1993 på vel 23 %. Nå er det en del usikkerheter med disse tellingene. Området er enormt og antall tellere for få til å kunne gi den mest nøyaktige tellingen. Observasjonsforholdene i år var nær det optimale, med overskyet vær og svært liten bølgehøyde. På tross av slike ytre faktorer er det rimelig å anta at våre tall er nokså nøyaktige fra år til år.

3178 ærfugl ble resultatet. Dette forteller svært lite eller ingen ting om den faktiske ærfuglbestanden i Salten eller på landsbasis. Det tellingen kan fortelle oss, er hvordan Saltenfjorden utvikler seg som overvintringsområde for ærfugl. Men når våre tellinger blir koplet sammen med resultatene fra tellingene av resten av vår langstrakte kyst, kan materialet absolutt fortelle oss om hvordan ærfuglbestanden faktisk er. Her ser vi viktigheten av denne internasjonale overvåkingen.

Andre andefugler.

I disse tellingene tar vi med alle arter som mer eller mindre er knyttet til havet som næringsmedium. For noen arter blir våre tellinger, med den metodikken vi nytter, for unøyaktige til å kunne fastslå noen bestandsstørrelse. Særlig gjelder dette måkene. Mest korrekte tall får vi for andrefuglene, bl.a. fordi disse oftest ikke forflytter seg særlig fort og langt i forhold til f.eks. måker og skarv.

Under årets telling fant vi 156 haveller. Dette er litt mer enn for 1992, da tallet ble 119. Men tidligere år har vi stort sett alltid hatt mer enn 200 individer.

Ellers er det verdt å nevne at vi nesten hvert år finner 2-3 sangsvaner inne i Valnesfjorden. Enten to voksne eller to voksne og én ungfugl.

For andefugler utenom ærfugl fikk vi 609 individer i år, mot 607 i 1992, og 579 i 1991. Dette er nokså jevne tall.

Spesielle arter.

Praktærfuglen finner vi hvert år inne i Bodø havn og/eller i Saltstraumen. I år fant vi 6 hanner, men hunnene ble ikke skilt ut fra vanlig ærfugl.

Islom og gulnebbblom ble også sett, med ett individ av hvert.

Polarmåke og grønlandsmåke ble også observert, og da også med ett individ av hvert. □

Ærfugl hann i Saltstraumen, ett av de viktigste overvintringsområdene for arten i Saltenfjorden.

Foto: Tor Egil Kvalnes

EN STUDIEREISE TIL DANMARK

Av Bjørn H. Røsshag

Etter invitasjon fra Jesper Madsen ved Danmarks Miljøundersøggelser reiste leder i NOF- Vesterålen fugleforening, Edon Hansen og undertegnede til Danmark 1.mai. Vi skulle overvære siste forskningsfangsten av kortnebbgås ved Vest Stadil Fjord.

Vi kom til Århus på Jyllands østside og reiste videre til Rønne hvor vi fikk omvisning ved Kalø Viltbologiske Stasjon, opprinnelig et tysk jaktslott fra det forrige århundre. Senere på dagen besøkte vi Mørkekjør gruntvannsområde med for oss mange skjeldne arter, som f.eks. taffeland, skjeand, knoppsvane, sivhøne, toppdykker, gulspurv og pungmeis.

Kvelden tilbrakte vi hjemme hos våre danske venner i Hornslett.

Dagen etter gikk reisen sørvestover til det legendariske våtmarks område og fuglereservatet, Tipperne ved Ringkøbing Fjord. Fra det 13 meter høye observasjonstårnet ved stasjonen kunne vi skue vidt utover, og med det gamle tyske Zeiss teleskopet observerte vi bl.a. store kolonier avosett, leikende brushøner, svarthalespove et mylder av vadere på trekk, flokker av lysbuket ringgås og kortnebbgås selvfølgelig. Sivhauk og tårnfalk kretset over det bugnende matfatet, mens et overveldende sangkor fra sanglerkene i paringsleik overdøvede suset fra den friske vestavinden som blåste inn over flatlandet. Noen huggorm lå og varmet seg i solveggen !

Stasjonen hadde også sitt museum og der som ellers fikk vi fremragende guiding.

Ut på ettermiddagen kom vi frem til landet ved Vest Stadil Fjord med store, vide gårder. Det er et av kortnebbgåsas viktigste overvintringsområder. Tusenvis av gjess beitet langt ute på åkrene, de syntes ikke så iøynefallende som på de små åkerlap-pene langs med sundet hjemme. Vi tok inn på en gård som var kjøpt opp av staten for å drive økologisk landbruk. På våren har gårdsbestyreren ansvaret for å fore gjessene med korn for at de ikke skal belaste de nysådde åkrene i området for mye.

Her skulle det store slaget stå på mandags morgen. Men det var lørdags kveld og Danmarks Miljøundersøkelser spanderte en bedre middag på oss tilreisende på restaurant i Søndervig.

Søndag besøkte vi et naturreservat ved Nissumfjord bestående av små holmer der bl.a. mellomskarv, knoppsvaner og avosett hekket. Her fikk vi også se indisk gås eller stripegås. På tilbaketuren dro vi innom Husbysjøen med sin særegne takrørsskog og bestander av bl.a. svarthalsdykker og skjeggmeis.

Mot kvelden begynte aktørene til fangstlaget å strøkke til. Det var forskere, biologer, studenter og sivilarbeidere. En dyktig naturfotograf skulle filme fangstøyeblikket og detaljer i arbeidet undervegs.

I skumringen, etter at gjessene hadde søkt ut på sjøen for natten, dro vi ned på jordet og gjorde fangstinnretningen klar. Nettet og kanonene ble omhyggelig rigget opp og etterpå kamuflert, til sist ble kornet, lokkematen lagt ut.

Før det grydde av dag var vi oppe og klar til dyst. Etter hvert som det tok til å lysne begynte flokker av kortnebbgås å trekke inn på jordene, men de våret fare og var tydelig engstelig for å bevege seg inn i skuddfeltet. Nesten to timer gikk før sulten overvant redselen. Flokken som bestod av flere tusen individer presset fra yttersidene mot sentrum. Så gikk skuddet !

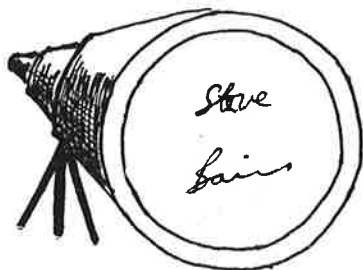
Alle visste sin funksjon i laget, foruten oss nordmenn og et par av danskene var det dessuten bare rutinerte folk. Fangstresultatet viste seg å være noe under middels, 37 individer. Fuglene ble raskt tatt ut av nota og satt i oppbevaringstelt. Et velsmurt team gikk straks i gang med merking, taksering, mål og veiing. Mindre enn to timer fra skuddet smalt var jobben gjort og gjessene kunne få sin frihet. De lettet og støk mot nord. Noen dager senere ble de fleste observert på Vesterålsjordene i god kondisjon.

Også vi tok til vingene, men med en jumbojet etter å ha sagt farvel med våre trivelige, danske venner. En stor- og minnerik opplevelse tok vi med oss hjem !

Knoppsvane ble observert på dansketuren. Foto: K.A.Meyer

i kikkerten

Navn: Steve Baines

Alder: 38 år

Yrke: AFIS-fullmektig
(utfører lufttrafikkjenesten ved kortbaneplassene).

Hobbyer: Fugl, tegning og maling.

Hva gjør ornitologi til en spennende hobby ?

Det uforutsigbare, særlig på Røst hvor nesten hva som helst kan dukke opp når som helst. Fuglenes skjønnhet og bevegelsesfrihet appellerer til meg som kunstner og romantiker. Det er også mange utfordringer forbundet med ornitologi. Å identifisere flest mulig fugler under varierende forhold kan være en krevende lek.

Hvordan fikk du interesse for ornitologi ?

Interesse for fugler har jeg hatt så lenge jeg kan huske. Oppdagelsen av "eksotiske" arter som grønnspett og isfugl i nabolaget

Steve Baines med en voksen kongeørn som han hadde i pensjon i ca. 2 uker mai/juni '92. Den var tilgriset med fett, og ble vasket med zalo. Føret med kylling.

pirret min nysgjerrighet og utløste en samlemani eller "kryss-jakt" som varte ut ten-årene. Som medlem i den lokale fugleforeningen fikk jeg samtidig kjennskap til mer vitenskapelig arbeid som ringmerking og vinterfugltelling.

Noen spesielle observasjoner ?

Det er blitt mange etterhvert, men noe som jeg husker veldig godt er en observasjon av triel på Røstlandet. Jeg oppdaget fuglen mens jeg var på jobb i kontrolltårnet, og den påfølgende halvtime ble ganske hektisk: Tegning og feltskisser, landing og avgang av Widerøes Twin Otter og et av Forsvarets helikoptere.

Hva er de viktigste oppgaver NOF-Nordland står ovenfor ?

A verne om fuglenes leveområder, og å kunne dokumentere at områdene er viktige.

Ungdommens (eller kanskje særlig barnas) økende interesse for naturen og miljøvern må fanges og kanaliseres i en nyttig og fornuftig retning.

*For vår egen del kan vi legge til at Steve Baines har i samarbeid med Tycho Anker-Nilssen gitt ut ei informativ bok om fuglelivet på Røst;
Fugler på Røst.*

Boka kan kjøpes bl.a. fra NOF-salg.

Red.

NOF-treff 1992

Røst

av Øystein Birkelund

NOF-treffet '92 ble en uforglemmelig opplevelse for oss Nordlands-NOF'ere. Jeg skal her forsøke å formidle noen glimt fra disse august-dagene i fjor.

OVERFARTEN

En solid kontingent fra Rana og Bodø samt 2 stk. fra Sør-Salten gikk trøstig ombord i ferja; sol fra skyfri himmel og vindstille lovet det beste. Det ble god tid til å bli kjent med hverandre over flere kopper kaffe før Røst dukket opp i det fjerne. Etter hvert som vi nærmet oss de sagnomsuste øyene langt vest i havet, ble vi overvåket av krykkjer og havhest. Ellers var det for-

Været var aldeles utrolig....

Foto: Finn Fiva

Vi losjerte på Kårøya med
krykkjer som selskap.

Foto: K.A. Meyer

bausende lite fugl å se under overfarten. Tidlig på kvelden var vi framme, og ble hentet av Roald Olsen som fraktet oss til Kårøy der vi skulle losjere. Flere fra Vestvågøy var allerede ankommet. Noen benyttet de sene kveldstimer til å orientere seg litt på Røstlandet denne varme og stille augustkvelden.

LØRDAG

Samme vær. Formiddagen gikk med til møter, mens enkelte benyttet anledningen til å dra ut til våtmarksområdet. Rapporten derfra gjorde oss ikke mindre forventningsfulle.

Etter en bedre middag, dro de fleste ut for å se etter fugl. En hvit "måse" fanget oppmerksomheten og førte til mange spekulasjoner og diskusjoner. Mange snodige forslag ble reist, men de fleste var vel enige med Steve Baines i at det var en albino tyvjo som holdt oss for narr.

Vadere som hadde mellomlandet her på vei mot varmere strøk, ble naturligvis også tatt i nærmere øyensyn.

På kvelden samlet vi oss så i fiskebåten "Leiskjær", som skulle frakte oss ut til fuglefjellene. I totalt havblikk manøvrerte vi oss ut gjennom et utall av små holmer og skjær i retning av Vedøya, den største av disse øyene ved siden av Storfjellet.

En enslig kongeørn skrudde seg opp langs fjellveggen mens flere titalls kikkerte fulgte dens bevegelser opp mot toppen av øya. Nede ved sjøkanten satt noen toppskarver og strakte hals mot disse nysgjerrige skapningene som dro forbi - som for å understreke at nå var vi kommet til Røst for alvor.

I tur og orden passerte vi så Storfjellet, Ellefsnyken, Trenyken og Hernyken før vi omsider stoppet opp med Skomvær fyr rett forut. Uten en krusning på havet, kunne vi i ro og fred studere denne utposten mot Storhavet som nå var folketom fordi den moderne tidsalder hadde innhentet også dette fyret.

Så var det tilbake til Hernyken, der vi med tilfredshet kunne konstatere at en småbåt kom oss i møte. De fleste av oss kjente nok en viss spenning i kroppen før vi skulle gå i land på den ytterste av disse litt mystiske og trolske Nykene.

HERNYKEN

Tycho Anker-Nilssen har tilbrakt halvparten av somrene sine i voksenalder her ute på Hernyken. De første årene sammen med den kjente fugleforskeren Gunnar Lid. Som de fleste kjenner til omkom Lid for noen år siden, og en plate er slått inn i fjellet til minne om denne mannen som viet fuglelivet på Røst så

Tycho Anker-Nilssen og Hilde S.Øyan med Skomvær i bakgrunnen.

Foto: K.A.Meyer

stor oppmerksomhet.

Tycho kjenner naturligvis fuglelivet på Røst svært godt, men spesielt er det lundefuglene som er blitt gjenstand for hans forskning. Men også storm- og havsvaler er blitt viet en del oppmerksomhet. De siste årene har han hatt selskap av Hilde S. Øyan, som tar hovedfag på lunden. Hun har for det meste vært stasjonert på Skomvær. For et år siden tok Tycho doktorgraden på lundens næringsøkologi, og han er ansatt som forsker ved NINA.

I to meget interessante og engasjerende foredrag, fortalte Tycho og Hilde om lundens biologi og bestandsutvikling, samt fra arbeidet med stormfuglene.

Selve stasjonen ute på Herynken var temmelig beskjeden, men fungerte utmerket som boplass for et par stykker sommerstid. Det var ikke plass for alle gjestene inne samtidig, men det var da heller ikke nødvendig med det været vi hadde.

Allerede da vi steg i land, fikk vi en sjelden og fin opplevelse; 3 jaktfalker boltret seg i lufta i det de kretset rundt den lille fjelltoppen. Etter foredragene gikk vi ut i "terrenget" og fikk informasjon om hvordan lundeungene ble fanget. Det hadde vært et svært bra år for lundene, og de fleste ungene var dratt ut på havet. De som var igjen var i relativt dårlig kondisjon og hadde små sjanser til å klare seg.

Ferden gikk så videre opp til toppen av fjellet. Oppstigningen var ikke helt uproblematisk idet bakken var perforert av jordganger som lunden hadde gravd ut. Kombinert med mye løs torv og langt gress, måtte en holde tunga rett i munnen for ikke å deise overende.

Under hele oppstigningen hadde jeg følge av ei enslig skjærpiplérke og noen sandsvaler. Opp på toppen kretset en tårnseiler på evig jakt etter flygende medskapninger. Rart å se denne "landfuglen" så langt til havs. Havhesten seilte urolig på stive vinger langs den bratte fjellveggen der det fremdeles befant seg noen velvoksne unger.

NATTFANGST

Da solen gikk ned i havet langt der vest i et fantastisk rødgult flammehav, var tiden inne til å ta seg ned til hytta igjen. Det vi alle ventet på var at

mørket skulle senke seg og at "trollfuglen" skulle vise seg. Fangstnettene var klare, og snart var vi innhyllet i et totalt mørke. Etter litt venting kunne noen melde om at de hadde sett "fuktet" av ei havsval e i nærheten av nettene. Alle sprang til, og i korte glimt, lavt over bakken i "lyset" mot himmelen, kunne vi skimte noen flaggermuslignende skapninger som flakset omkring. Mens stormsvale ne startet sin sang høyt oppe i storsteinura rett under berghamrene, gikk den første havsvala i nettet. Med kyndige hender ble den "berget" ut av garnet og brakt ned til hytta. Der ble den foreviget, ringmerket og sluppet fri. Flere havsvaler ble fanget, og interesserte fikk prøve seg som ringmerkere.

Oppe i storsteinura var det full konsert. Stormsvalehannene hadde funnet seg gode reirplasser inne i ura, og nå lokket de på hunnene som urolig hastet fram og tilbake. Noen få gikk i nettet slik at vi også fikk studert denne på nært hold.

TILBAKETUREN

I grålysningen dro vi tilbake til Kårøya. Et tragisk syn møtte oss på turen tilbake; flokkevis av døde lunde- og krykkjeunger lå og drev. Spesielt mye var det ved Vedøya. Men slik er naturen - og slik må den være.

RØSTLANDET

Søndag fortsatte godværet. Steve Baines guidet oss gjennom våtmarksområdet ute på Røstlandet. Et flott område med mye fugl. Den hvite tyvjoen ble nok en gang viet stor oppmerksomhet. Dessuten ble ei egretthe gre observert sammen med sine grå slektninger.

Vadere var det mye av. Myrsnipe og brushane var i flertall, men også sotsnipe og dvergsnipe var relativt tallrike. Ei enslig tundrasnipe samt noen få polar-sniper og lappspover fristet også tilværelsen her ute.

Til slutt en stor takk til Steve Baines for utmerket guiding, og Tycho Anker-Nilssen og Hilde S. Øyan for utmerket vertskap på Hernyken.

Ivrige fuglekikkere på Røstlandet.

Foto: K.A. Meyer

Førsteobservasjoner i Vega kommune, Nordland.

<u>Fugleart.</u>	<u>Dato.</u>	<u>Antall/Kommentarer.</u>	<u>Observatør.</u>
Stør	26/2	7 ind. Vallsjø, Risbakken, Åsen.	J.A.
Vipe	1/3	1 ind. på Kolstad.	E.A./I.A.
Tjeld	3/3	10 ind. vest for Vallsjø.	J.A.
Storspove	18/3	1 ind. vest for Vallsjø.	J.A.
Heipiplerke	19/3	1 ind. Vållsjø.	J.A.
Hettemåse	19/3	1 ad. ved Viksjøen.	J.A.
Svarttrost	20/3	1 hann på Gladstad. Litt sang.	J.A.
Ringdue	24/3	1 ind. på Gladstad	R.J.
Gravand	25/3	1 hann i Sørnautøyosen.	J.A.
Rugde	26/3	1 ind. på Gladstad.	R.J.
Sandlo	27/3	1 ind. Kjulsviken.	J.A.
Grågås	27/3	1 ind. ved Viksåssjøen.	J.A.
Snøspurv	29/3	Minst 100 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Fiskemåse	1/4	2 ind. Vallsjø, 9 ind. Kirkøyleira.	J.A.
Enkeltbekkasin	8/4	1 ind. nord for Viksås.	J.A.
Krikkand	9/4	1 hann i Fersetvatnet.	J.A.
Brunnakke	9/4	1 hann i Sveevatnet.	J.A.
Sanglerke	11/4	1 syngende ind. i Åsen.	J.A.
Bokfink	12/4	1 ind. Gladstad.	R.J.
Rødvingetrost	13/4	1 ind. Gladstad.	R.J.
Hvitkinngås	20/4	1 ind. Kjellerhaugvatnet.	J.A.
Gråtrost	21/4	3 ind. Ferset.	J.A.
Rødstilk	22/4	1 ind. i Valen, Vallsjø.	J.A.
Linerle	25/4	2 ind. Vallsjø.	J.A.
Dvergfalk	26/4	1 ind. Grimsøy.	J.A.
Ringtrost	26/4	1 ind. Igerøy.	J.A.
Skjeand	27/4	1 per i Nordøytjøenna, Vallsjø.	J.A.
Bergirisk	28/4	2 ind. ved Kolskogan.	J.A.
Storlom	29/4	1 par i Fersetvatnet.	J.A.
Steinskvett	29/4	1 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Rødstrupe	29/4	1 ind. Bjørnlia.	J.A.
Måltrost	29/4	2 ind. Bjørnlia.	J.A.
Toppend	30/4	1 hann i Kjellerhaugvatnet.	J.A.
Jernspurv	1/5	1 ind. Gladstad.	J.A.
Gransenger	1/5	1 ind. Gladstad.	J.A.
Sildemåse	3/5	3 ind. på Damman, Valla.	J.A.

Observatører: Johan Antonsen (J.A.) Ronny Johansen (R.J.)

Eilif Antonsen (E.A.) Ingebjørg Antonsen (I.A.)

<u>Fugleart.</u>	<u>Dato.</u>	<u>Antall/Kommentarer.</u>	<u>Observatør.</u>
Småspove	5/5	1 ind. Åsen.	J.A.
Låvesvale	6/5	1 ind. ved Husvetnet, Gullsvåg.	J.A.
Bergend	7/5	1 hunn ved Sveåsjøen.	J.A.
Sivspurv	8/5	2 hanner ved Gladstad.	J.A.
Brushane	11/5	2 haner på Damman, Valla.	J.A.
Kortnebbgås	12/5	Flere flokker på direkte trekk.	J.A.
Buskskvett	15/5	1 hann ved Holandsosen.	J.A.
Myrsnipe	16/5	3 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Strandsnipe	16/5	1 ind. Rørøfossen.	J.A.
Løvsanger	16/5	1 ind. Vallsjø.	J.A.
Tyvjo	19/5	5 ind. Vallsjø - Hysvørøyan.	J.A.
Rønebbterne	19/5	1 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Taksvale	20/5	7 ind. Vallsjø.	J.A.
Gjøk	23/5	1 ind. på Olderåsen.	J.A.
Knekkand	24/5	1 par i Øverosen.	J.A.
Steinvender	24/5	1 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Makrellterne	26/5	2 ind. ved Vegstein.	J.A.
Gluttsnipe	26/5	2 ind. ved Vallsjø.	J.A.
Svarthalespove	27/5	1 ind. på fjøra ved Grimøy.	J.A.
Tornsanger	27/5	1 ind. i hage, Vallsjø.	J.A.
Bjerkefink	28/5	2 ind. ved Marken.	J.A.
S/H Fluesnapper	28/5	3 hanner ved Markaelva.	J.A.
Stjertand	29/5	1 par i Holandsosen.	J.A.
Aftenfalk	29/5	1 ind. ved Valla.	J.A.
Gulsanger	31/5	1 ind. Gladstad.	J.A.
Blåstrupe	2/6	1 hann ved Kjellerhaugen.	J.A.
Hagesanger	2/6	1 ind. ved Kolskogan.	J.A.
Sandsvale	3/6	1 ind. Igerøy.	J.A.
Sivsanger	8/6	1 ind. ved Kjellerhaugvatnet.	J.A.
Stivhaleand	2/7	3 hanner i Sveavatnet.	J.A.

*Bergend
ankommet
Vega 7.5.92.*

Foto: K.A.Meyer

**SJELDNE OG UVANLIGE
OBSERVASJONER i NORDLAND
1992**

EGRETTHEGRE. 1 ind. Kjellerhaugvatnet Vega 25.05 1990
(Franz Kutsehera, Johan Antonsen og Per Bådshaug)

KNEKKAND. 1 par Vatn-Vatnet, Bodø 31.05. (Thor E.
Kristensen og Geir Ludviksen.

1 par Holandsosen, Vega 24.05. (J. Antosen.)
1 hann Røstlandet, Røst 15.05 og 28.05 (Steve Baines)

TUNDRAGÅS. 1 ind. Skogvoll, Andøy 22.04 1991. (Morten Stokke)
1 ind. Breivik/Ramså, Andøy 09.12.13.15.05.
(Morten Stokke)

1 ind. Rise, Sortland 15.05. (Morten Stokke og Jesper
Madsen)

1 ind. Gjerstad, Sortland 15.05 (Morten Stokke)
10.11.12. obs. i Nordland

PINGGÅS. Ca. 65 ind. Røstlandet, Røst 29.05 (Steve Baines)

1 ind. samme sted 04.08. (Steve Baines)
Ble også sett av J.S.L.Ludvigsen 03.-07.09

1 ind. A Andøy 11.05 (Morten Stokke)
8.9.10. obs. i Fylket.

STRIFEKÅS. 1 ind. Halmøyvær, Vega 07.07 og 14.07
(J. Antonsen). 10 obs. i Fylket.

RØDHODEAND. 1 ad. hann Grunnvatnet, Ballangen 26.08-15.09
1990 (Anne Sissel Ness og Willy Wollo).
1. obs. i Fylket og 6. obs. i Norge.

AMERIKANSK KRIKKAND. 1 ind. mellom Sortland og Stokkmark-
nes, Vesterålen 23.05 (Wim Vader)

LAPPFISKAND. 1 2K hann Røstlandet, Røst 15.04 (Steve Baines)
14. obs. i Fylket.

SVARTBRYNALBATROSS. 1 subad. Andenes, Andøya 08.08. 1990
(Morten Bilat. B. Hamsund og H. Strager).
1. obs. i Fylket og 5. obs. i Norge.

LERKEFALK. 1 ad. (ho) Strømnestjøenna, Laukvik 15.08. 1991
(Christoffer og Frantz Sortland). 2. obs. i Fylket.

MUSVÅK. 1 ind. Junkerdalen, Saltdal sommeren 1990. Trolig
hekkende. (Harry Henriksen og Johan A. Asphjell)

LAPPUGLE. 1 ind. Strengvatn, Velfjord, Brønnøy ca. 1980 og
1 ind. samme sted 12.10. 1991 (Vonheim/Seip). 6. og 7. obs.
i Fylket.

SIVHAUK. 1 hann 2K+. Saltvannet, Førev. Eø i Vesterålen
09.06. 1991 (Bjørn H. Røsshag).
5. obs. i Fylket.

ISMÅKE. 1 ind. Nausfjord, Flakstad 16.03. (Fridhjoef Nygård)
10. obs. i Fylket.

DVERGMAKE. 1 ind. Ytteren, Rana 09.05. (Arne Engab) 14.obs.
i Fylket.

AVOSETT. 1 ind. Leirosen, Leirfjord 17.05. (Einar Hortmann)
7. obs. i Fylket.

SVARTSPETT. 1 ind. Båsmofjellet, Rana ultimo mai (Jørn
Løkberg)

HÆRFUGL. 1 ind. Bolle, Vestvågøy 13.10. (Ella Johansen)

TURTELDUE. 1 ind. Sandberg, Berg, Vestvågøy 21.09 og 30.09
(Johan Sirnes)
1 ind. Vik på Gimsøy, Vågan 04.09. (Harald Våge)
21. og 22. obs. i Fylket.

TORNSKATE. 1 ind. Røstlandet, Røst 07.08. (J.S.L.Ludvigsen)
1 ind. Røstlandet, Røst 15.06. 21.06. og 20.07. Mulig det
samme ind. som forige obs. (Steve Baines)
6. og 7. obs. i Fylket)

NØTEKRÅKE. 1 ind. Dunderland, Rana 29.09 (Rune Olsen)
1 ind. Løkberg Rana medio okt. (JørnLøkberg)
9 ind. Å. Moskenes Lofoten 10.08. (Ida Vesseltun)

KAIE. 2 ind. Storforshei, Rana 17.05 (Alfrid Johansen)
1 ind. Kirkøy, Vega 13.04.)J.Antonsen)

LAPPSANGER. 1 ind. Kjerringøy, Bodø 09.06. 1991. (Anne S.
Ness og Willy Wøllo).

BØKSANGER. 1 ind. Røstlandet, Røst 13.09 og 2 ind 18.09 og 1 ind.
samme sted 21.09. (Steve Baines).

GULBRYNSANGER. 1 ind. Toftan, Vestvågøy 16.09 (H.Våge)
1 ind. Røstlandet, Røst 18.09 og 21.09. (Steve Baines)
10. og 11. obs. i Fylke

SVARTRØDSTJERT. 1 2K+ Røstlandet, Røst 26.05 (Steve Baines)
7. obs. i Fylket.

MØLLER. 1 ind. Røstlandet, Røst 26.05 (Steve Baines)

PILFINK. Trolig hekkeforsøk i Spilderdalen, Meløy (Magnar
Fagerli)

B ø k s a n g e r
o b s e r v e r t   p å
R ø s t l a n d e t   1 9 9 2 .
D e t t e   b i l d e t   b l e
t a t t   i
S p i l d e r d a l e n
(M e l ø y)   i   1 9 8 1 .

F o t o :   M a g n a r
F a g e r l i

LRSK (LOKAL RAPPORT - OG SJELDENHETSKOMITÉ)

LISTE FOR NORDLAND

Gjelder fra 010193

Det har lenge vært behov for å revidere LRSK-lista for fylket, den har ikke vært revidert siden 1.jan 1986. Nå har endelig LRSK-medlemmene tatt seg på tak og her foreligger det endelige produkt.

Lista bygger på samme prinsipp som foregående liste og alle arter som er registrert i fylket t.o.m. 1992 er kommet med, unntatt er de arter som er inne til behandling i NSKF (Norsk Sjeldenhetskomité for fugl).

Lista gir en grei pekepinn på hvilke arter vi er interessert i å få rapporter om, men ut over dette må den enkelte observatør selv vurdere hvilke arter/observasjoner som kan ha interesse å få inn i årsrapporten. Vi lever i et vidstrakt fylke og vanlige arter i sør kan være sjelden i nord. Slike opplysninger har interesse, samt uvanlige observasjoner, f.eks. innlandsfunn av typiske sjøfugl, uvanlig stort antall, albino, mellanisme, flavisme, hybrider og underarter.

Selvsagt skal observasjoner av nye arter for fylket innom LRSK, det samme for hekkefunn av arter som ikke tidligere er påvist hekkende i fylket. Det er pr. utgangen av 1992 registrert 294 fuglearter i Nordland.

FORKLARING AV ARTSLISTA

Under hver måned og i rubrikken for hekking står det enten ingenting x eller 0

X = Alle observasjoner i den aktuelle måned skal sendes inn med belegg eller god beskrivelse for vurdering (LRSK-skjema). Dette gjelder også for hekkefunn.

(X)= Under hekkerubrikken betyr at arten ikke er påvist hekkende i fylket.

0 = Observasjoner i den aktuelle måned skal rapporteres, men belegg eller beskrivelse behøves ikke. Disse observasjonene trenger altså ikke spesiell vurdering fra LRSK. Tilsvarende gjelder også for hekking.

H = Hekking.

DIV. OPPLYSNINGER

Innsendte observasjoner til LRSK -Nordland bygger på den største tillit mellom observatør og LRSK. Vær kritisk til usikre observasjoner. Bare den som sender inn observasjoner som skal vurderes spesielt, vil få svar fra LRSK. Slike observasjoner skal heller ikke publiseres før godkjenning fra LRSK foreligger.

ART	MÅNED			KOMMENTAR
	JFMAMJ	JASO	N D H	
Srålom	00		0 0	ii-funn bare fra innlandet.
Storlom	XX		0X 0	
Islom		00 00	(X)	Alle ferskvanns-observasjoner.
Gulnebblom	XX	XX	(X)	Alle ferskvanns-observasjoner.
Dvergdykker	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Toppsykker	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gråstrupe- dykker	00000X	XX0000	(X)	
Horndykker	00		00	
Svartbryn- albatross	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Havhest			0	
Grålire	XXXXXX	X XXX	(X)	
Havlire	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Havsvale	000000	000000	X	Unntatt fra Røst.
Stornsvale	000000	000000	X	Unntatt fra Røst.
Havsule			0	
Storskarv				Alle obs. av mellonskarv skal godkjennes
Toppskarv				Alle ferskvannsobs. av skarv rapporteres
Hvitpelikan	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Rørdrum	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Egretthegre	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Silkehegre	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gråhegre				
Svartstork	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Stork	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Bronseibis	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Flamingo	000000	000000	(X)	
Knoppsvane	000000	000000	(X)	
Dvergsvane	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sangsvane	0 00		0	+ større ant. vinter.
Sædgås	XXXXXX	XXXXXX	X	
Kortnebgås	XXXX	XX X	(X)	
Tundragås	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dvergås	XXXXXX	XXXXXX	X	
Grågås	0		00	
Stripegås	000000	000000	(X)	
Snøgås	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Canadagås	00		0 0	
Rødhalsgås				
Hvitkinggås	XXX	XX XX	(X)	
Ringgås	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gravand	0		0 0	
Rustand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Mandarinand	000000	000000	(X)	Alle obs. av enslige hunner skal godkjennes.

ART	OMRÅD	JASOND	H	KOMENTAR
Brunnakke	000	0		
Amerika- blesand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Snøderand	XXXXXX	XXXXXX	X	
Krikkand	000		0	
Stokkand				
Stjertand	000	0	0	
Knekkand	XXXX00	00000X	(X)	Alle obs. av enslige hunner skal god- kjennes.
Rødhodeand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Skjeand	000	00	0	
Taffeland	000000	000000	(X)	Alle obs. av enslige hunner skal god- kjennes.
Ringand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Toppand	00			
Bergand	000	0	0	
Årfugl				Alle innlandsfunn rapporteres.
Praktærfugl	0	00	(X)	
Stellerand	000000	000000	(X)	
Havelle			0	Hekking bare fra kystøyene.
Svartand			0	H-funn bare nord for saltfjellet
Brilleand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sjørre				
Hvithodeand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Kvinand			0	H-funn bare nord for Hamarøy kommune
Lappfiskand	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Siland				
Laksand				Større antall rapporteres.
Havørn				
Sivhauk	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Myrhauk	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Hønsehauk			0	
Spurvehauk			0	H-funn bare fra kysten.
Musvåk	XXXXXX	XXXXXX	X	
Vepsevåk	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Fjellvåk	00	0		
Swainsonvåk	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Kongørn				
Fiskeørn	XXXXXX	XXXXXX	X	
Tårnfalk	000	0		
Dvergfalk	XXX		X	
Lerkefalk	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Jaktfalk			0	
Vandrefalk	00	0	0	Alle obs. fra inn- landet rapporteres Alle obs. nord for Hernes rapporteres.
Terpe				
Lirype				
Fjellrype				

ART	JFMAMJ	JASOND	H	KOMMENTAR
Orrfugl				
Storfugl			0	H-funn bare fra kysten, samt alle obs. fra Lofoten og Vesterålen
Vaktel	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Vannrikse	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Myrrikse	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Åkerrikse	XXXXXX	XXXXXX	X	
Sivhøne	000000	000000	X	
Sothøne	000000	000000	0	
Trane	XXX000	0000XX	(X)	
Jomfrutrane	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Tjeld	00	0		
Stylteløper	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Avosett	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Triel	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dverglo	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sandlo	XXX	XX		
Boltit	XXX	XX	0	
Hello	000	00		
Tundralo	XXXXXX	X000XX	(X)	
Vipe	00	0		
Polarsnipe	000000	00	(X)	
Sandløper	XXXXXX	0XX	(X)	
Dvergsnipe	XXXX	0XX	(X)	Alle obs.fra indre strøk.
Temmincksnipe	XXXX	XXX	0	H-funn bare fra kysten.
Alaskasnipe	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Tundrasnipe	XXXX	0XX	(X)	Alle obs.fra indre strøk.
Fjæreplytt				
Myrsnipe	XXX	XX		
Fjellmyrløper	XXXXXX	XXXXXX	X	
Brushane	XXX	X		
Kvartbekkasin	XXXXXX	XXXXXX	X	
Enkelt- bekkasin	00	0		
Dobbelt- bekkasin	XXXXXX	XXXXXX	X	
Rugde	00	0		
Svarthale- spove	XXX000	000XXX	X	
Lappspove	000000	000000	(X)	
Småspove	000	00		
Storspove	00			
Sotsnipe	XXXX	XXX	X	
Rødstilk	000	0		
Gluttsnipe	XXX	XX	0	H-funn bare fra kysten.
Skogsnipe	XXXX00	000XXX	X	
Grønnstilk	XXXX	0XXX	0	H-funn bare fra kysten.
Tereksnipe	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Strandsnipe	XXXX	XXX		
Steinvender	000	0		Alle innlandsfunn rapporteres.

ART	JFMAMJ	JASOND	H	KOMMENTAR
Svømmesnipe	XXXX	XXX		
Polar- svømmesnipe	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Polarjo	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Tyvjo	XXX	0X		
Fjelljo	XXXX	0X		H-funn bare fra kysten.
Storjo	000000	000000	(X)	
Franklinmåke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dvergmåke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sabinemåke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Hettenmåke	00	0		
Fiskenmåke				
Sildemåke	XXXX	0XX	0	
Gråmåke				
Grønlandsmåke	X XX		(X)	
Polarmåke	0 00		(X)	
Svartbak				
Krykkje				Alle innlandsfunn rapporteres.
Isnåke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Splitterne	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dvergterne	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Makrellterne	XXXX	XXX	0	H-funn bare fra innlandet.
Rødnebbterne	XXXX	XXX	0	H-funn bare fra inn- landet.
Svartterne	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Hvitvinge- svartterne	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Lamvi			0	H-funn utenom Røst og Væøy. Alle av U.a. Hyperboreus skal godkj.
Polarlamvi	000000	000000	0	
Alke			0	H-funn utenom Røst og Væøy. Alle av A.t. islandica skal godkj.
Teist				
Alkekonge	00 00		(X)	
Lunde	00	0	0	H-funn utenom Lovund, Serfugløy, Væøy og Røst. Alle funn av F.a. naumanni skal godkj.
Klippedue				Bare bydø er funnet i
fylket.				
Skogdue	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Ringdue	00	00	0	H-funn bare fra Ofoten-Vesterålen- Lofoten.
Tyrkerdue	000000	000000	0	
Turteldue.	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gjåk	XXXX	XXX		
Tårnugle	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Hubro	000000	000000	0	
Snøugle	000000	000000	0	
Haukugle				

ART	JFMAMJ	JASOND	H	KOMMENTAR
Spurveugle	00	00	0	
Kattugle	XXXXXX	XXXXXX	X	
Slagugle	XXXXXX	XXXXXX	X	
Lappugle	XXXXXX	XXXXXX	X	
Hornugle			0	
Jordugle	XX	XX		
Perleugle				
Tårnseiler	0000	0	0	
Bieter	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Isfugl	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Blåråke	000000	000000	(X)	
Hærfulg	000000	000000	(X)	
Vendehals	XXXX00	00XXXX	0	
Gråspett	000000	000000	X	
Grønspett	000000	000000	(X)	
Svartspett	000000	000000	X	
Flaggspett			0	H-funn bare fra kysten.
Hvitryggspett	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dvergspett	000000	000000	0	
Tretåspett	000000	000000	0	Bare nord for Salten.
Sanglerke	XX	X	0	
Topplerke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Fjellerke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sandsvale	XXX	XX	0	Større kolonier.
Låvesvale	XX	XX		
Taksvale	XXX	XX		
Trepplerke	XXXX	0XX		
Heipplerke	XXX	XX		
Lappiplerke	XXXXXX	XXXXXX	X	
Tartarpiplerke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Skjærpiplerke	00	0		
Gulerle	XXX0	0XXX	0	H-funn bare fra kysten. Alle obs. fra Lofoten og Vesterålen. Bare sårle er funnet i fylket.
Sitronerle	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Vintererle	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Linerle	XX	XX		Alle funn av svartryggerle M.a. yarrellii skal godkj.
Sidensvans	00	00	0	
Fossefall				
Gjerdessnett	XXX	X	0	
Jernspurv	XXX	X		
Rødstrupe	000	0		
Nattergal	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Blåstrupe	XXXX	XXX		
Svart-rødstjert	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Rødstjert	XXX0	XXX		
Buskskvett	XXX0	XXX		
Svartstrupe	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Steinskvett	XXX	0XX		

ART	JFMAMJ	JASOUD	H	KOMMENTAR
Ringtrost	000	00		
Svarttrost				
Bruntrost	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gråtrost				
Måltrost	000	0		
Rødvingetrost	000	0		
Duetrost	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gresshoppe-				
sanger	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sivsanger	XXXX0	XXX		
Myrsanger	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gulsanger	XXXX	0XXX	0	Alle obs. nord for Hamarøy rapporteres.
Hauksanger	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Møller	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Tomsanger	XXXX0	0XXX	0	
Hagesanger	XXXX	0XX	0	H-funn bare fra kysten.
Munk	00000	0	0	Alle obs. nord for Salten rapporteres, Lofoten og Vesterålen er
urntatt				
Lappsanger	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gulbrynsanger	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Bøksanger	XXXX00	00XXXX	X	
Gransanger	XXX	XX		Alle funn av Ph.c. tristis skal god- kjennes.
Løvsanger	XXXX	XXX		
Fuglekonge	00	0	0	H-funn bare fra kysten.
Dvergflue-				
snapper	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gråflue-				
snapper	XXX0	XXX		
Svarthvit				
fluesnapper	XXX0	XXX		
Stjertmeis	000000	000000	0	
Løvmeis	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Granmeis				
Lappmeis	000000	000000	(X)	
Toppmeis	000000	000000	(X)	
Svartmeis			0	Alle obs. nord for Salten rapporteres.
Blåmeis			0	Alle obs. nord for Salten rapporteres.
Kjøttmeis				
Trekryper	00	00	0	Alle obs. fra kysten m/Lofoten og Vester- ålen samt obs. nord for
Hamarøy				
Pirol	000000	000000	(X)	
Varsler	000000	000000	0	
Tornskate	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Spettmeis	XXXXXX	XXXXXX	(X)	

ART	JFMAMJ	JASOND	H	KOMMENTAR
Nøtteskrike			0	Alle obs. Ofoten- Vesterålen-Lofoten rapporteres.
Lavskrike	000000	000000	0	
Skjære				
Nøttekråke	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Kaie	000000	000000	X	
Kornkråke	000000	000000	X	
Kråke				Alle obs. av svartkråke skal godkjennes.
Ravn				
Stær				
Rosenstær	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Gråspurv				
Pilfink	000000	000000	X	
Bokfink	00	0		
Bjørkefink	00	0		
Grønnfink				
Stillits	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Grønnsisik	00	0		H-funn bare fra kysten.
Tomirisk	XXXXXX	XXXXXX	X	
Bergirisk			0	H-funn bare fra innlandet.
Gråsisik				
Polarsisik	XX	XX	(X)	
Båndkorsnebb	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Grankorsnebb			X	
Furukorsnebb			X.	
Rosnfink	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Konglebit	0000XX	XX0000	(X)	
Dampap				
Kjernebiter	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Lappspurv	XXXX	00XX	0	H-funn bare fra kysten.
Snøspurv	00	0		Alle obs. av P.n. vlasowae skal godkj. Alle obs. fra kysten m/ Vesterålen
Gulspurv				
Lofoten og				
Hortulan	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Vierspurv	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Dverspurv	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sibirspurv	XXXXXX	XXXXXX	(X)	
Sivspurv	XXXX	XX		
Svarthode- spurv	XXXXXX	XXXXXX	(X)	

1893
NB 100 år
1993

NordlandsBanken NB